

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 024935 20 Uvp
Banjaluka, 11.05.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M. M. i D. M. iz B., koje zastupa punomoćnik B. V. advokat iz B.,(u daljem tekstu: tužioci), protiv akta broj ... od 22.05.2019. godine, tuženog Ministarstvo ... u predmetu ostvarivanja prava na status porodice poginulog borca i porodičnu invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužilaca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 024935 19 U od 13.07.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.05.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužilaca za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) je odbijena tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužilaca izjavljena protiv tačke 1. i tačke 2. rješenja Odjeljenje za boračko-invalidsku zaštitu Grad B. broj ... od 02.09.2015. godine, te je izmijenjena tačka 3. dispozitiva tog rješenja od 02.09.2015. godine, na način da je utvrđeno da tužiocima prestaje status člana porodice poginulog borca i pravo na porodičnu invalidninu, zbog nepostojanja zakonom propisanih uslova za korišćenje tog prava, sa danom 01.03.2016. godine. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužilaca za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je tuženi zakonito postupio kada je odlučujući po žalbi osporenim aktom ostavio na snazi tačku 1. i tačku 2. dispozitiva prvostepenog rješenja od 02.09.2015. godine, a izmijenio tačku 3. dispozitiva istog na način da je utvrdio da tužiocima prestaje status člana porodice poginulog borca i pravo na invalidninu sa danom 01.03.2016. godine, obzirom da je odlučujući ovako postupio u skladu sa uputama iz presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 U 018566 17 Uvp od 14.03.2019. godine, kojom je prethodni akt tuženog od 11.02.2016. godine poništen, jer je bio donesen uz povrede procesne prirode. Sud je podržao zaključak tuženog da Vrhovni sud Republike Srpske pomenutom presudom broj 11 0 U 018566 17 Uvp od 14.03.2019. godine nije doveo u pitanje činjenično utvrđenje organa koje se svodi na to da je revidiranim uvjerenjem broj ... od 24.08.2015. godine utvrđeno da je prednik tužilaca, Ž. M., poginuo dana 19.07.1993. godine u naselju V., O. B., bez svoje krivice na odobrenom odsustvu, što znači da tužioci ne mogu imati status člana porodice poginulog borca i pravo na porodičnu invalidninu, koji status im je bio priznat u skladu sa odredbama člana 2. i 14. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca („Službeni

glasnik Republike Srpske“ broj 16/96 i 22/96), te stoga i pravilno ukinut rješenjem prvostepenog organa od 02.09.2015. godine. Obrazloženo je da je tuženi sada ispravno izmijenio tačku 3. dispozitiva prvostepenog rješenja utvrđujući da tužiocima prestaje status sa danom 01.03.2016. godine, a ne poništio po pravu nadzora tu tačku i tužiocima utvrdio prestanak prava sa danom 01.03.2015. godine, kako je učinio prethodnim aktom od 11.02.2016. godine, što je bilo pogrešno procesno postupanje koje je sankcionisao Vrhovni sud Republike Srpske presudom broj 11 0 U 018566 17 Uvp od 14.03.2019. godine. Zaključeno je da kod ovakvog stanja stvari tužioci ne mogu imati status člana porodice poginulog borca i pravo na invalidninu, već samo pravo na posebno mjesečno primanje u skladu sa odredbom člana 12. stav 1. važećeg Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 9/12 i 40/12 - u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužioci pobijaju zakonitost iste zbog povreda propisa o postupku koje su od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu iznose da organi uprave, a i sud u pobijanom presudi, ne obrazlažu na osnovu kojih dokaza su utvrdili drugačije činjenično stanje u pogledu pogibije borca Ž. M. u odnosu na činjenično stanje utvrđeno rješenjem prvostepenog organa od 03.07.2006. godine. Ukazuju da se činjenice da je rana, povreda, ozljeda i pogibija nastala u ratnim okolnostima utvrđuju samo pisanim dokaznim sredstvima iz vremena kada su se te činjenice desile, odnosno revidiranim uvjerenjem u smislu odredbe člana 127. Zakona o pravima boraca, te podsjećaju da raspolažu uvjerenjem Komande Druge krajiške brigade od 26.07.1993. godine i uvjerenjem VP 2317 B. od 30.12.1997. godine iz kojih proizilazi da je Ž. M. poginuo u mjestu V. na putu od kuće do željezničke stanice kada je bezrazložno ubijen, a bio je pozvan da se hitno javi u jedinicu sa odsustva. Ne spore sadržaj odredbe člana 127. stav 1. Zakona o pravima boraca koja propisuje mogućnost revizije uvjerenja o okolnostima pogibije, ali ukazuju na stav 4. te odredbe koja propisuje da se u tom postupku kao dokazi mogu koristiti izjave stranaka i svjedoka, a stranci se mora posebno pružiti mogućnost da se izjasni o svim okolnostima i činjenicama koje su iznesene u postupku, te dodaju da D. M. sin pokojnog Ž. nije saslušan, a od supruge M. M. je traženo da nakon 22 godine dokaže da se suprug vraćao u jedinicu po vanrednom pozivu. Citiraju odredbu člana 14. stav 1. Zakona o pravima boraca koja propisuje koja lica ne mogu ostvariti status i prava propisana ovim zakonom zaključujući da se ista na njih ne odnosi, zbog čega konačno predlažu da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, a tuženi obaveže da im nadoknadi troškove ovog postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u ukupnom iznosu od 1.687,50 KM, prema dostavljenom troškovniku.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da su svi navodi tužilaca ocijenjeni u osporenom aktu čiju je zakonitost podržao nižestepeni sud, zbog čega predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 22.05.2019. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužioci nisu doveli u sumnju navodima zahtjeva.

Neosnovan je navod zahtjeva da odluke organa uprave ne sadrže obrazloženje o dokazima na osnovu kojih su utvrdili činjenično stanje na kojem je zasnovana odluka o ukidanju statusa člana porodice poginulog borca tužiocima. Ovo stoga jer iz obrazloženja prvostepenog rješenja od 02.09.2015. godine i osporenog akta, kako to zaključuje nižestepeni sud, jasno proizilazi da je odluka o ukidanju statusa člana porodice poginulog borca tužiocima zasnovana na revidiranom uvjerenju broj ... od 24.08.2015. godine, kojim su u okviru postupka revizije uvjerenja okončanog rješenjem tuženog broj ... od 24.08.2015. godine utvrđene okolnosti pogibije borca Ž. M., tačnije utvrđeno je da je isti poginuo dana 19.07.1993. godine u naselju V. u B. bez svoje krivice, za vrijeme odobrenog odsustva. Navedenim rješenjem i revidiranim uvjerenjem od 24.08.2015. godine stavljena su van snage ranija uvjerenja Komande Druge krajiške brigade od 26.07.1993. godine i VP 2317 B. od 30.12.1997. godine, pa je bez osnova pozivanje tužilaca na ove isprave, jer ni sami ne spore ovlašćenje tuženog zasnovano na odredbi člana 127. stav 1. Zakona o pravima boraca da vrši reviziju spornih i sumnjivih uvjerenja, kako je ovdje i učinio.

Neosnovan je navod zahtjeva da postupak revizije uvjerenja o okolnostima pogibije nije proveden u skladu sa odredbom člana 127. stav 4. Zakona o pravima boraca, obzirom da je u tom postupku učestvovala tužiteljica M. M. kojoj je omogućeno izjašnjenje na sve relevantne činjenice, s tim da su osim tog dokaza (saslušanja iste) izvedeni i brojni drugi dokazi kojim su rasvijetljene okolnosti pogibije Ž. M. na dan 19.07.1993. godine, kada je utvrđeno da ista nije u vezi sa vršenjem vojne dužnosti, o čemu su tužioci upoznati, jer im je dostavljeno rješenje tuženog broj ... od 24.08.2015. godine sa revidiranim uvjerenjem broj ... od 24.08.2015. godine, na kojem je prvostepeni organ zasnovao svoju odluku. Bez uticaja je navod zahtjeva da u okviru tog postupka revizije uvjerenja o okolnostima pogibije Ž. M., nije saslušan tužilac D. M., jer potrebe za izvođenjem tog dokaza nije ni bilo, obzirom da je isti u momentu pogibije oca imao svega četiri godine, pa taj dokaz svakako ne bi imao značaja za utvrđivanje spornih okolnosti.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužilaca za vanredno preispitivanje iste odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužilaca odbijen, pa proizilazi da oni nisu uspjeli u ovom postupku, zbog čega im ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Zapisničar
Željka Vujanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić